

Sådan indstiller vi i sager vedrørende anlæg

Dette notat omhandler generelle retningslinjer for udarbejdelse af at-indstillinger i sager vedrørende anlægprojekter.

Anlægsprojekter kan inddeles forskellige kategorier såsom f.eks.:

- Nybyggeri
- Renovering
- By- og områdefornyelse
- Vej-/stianlæg
- Rammebeløb/anlægspuljer til bestemte formål
- Byggemodninger
- Køb og salg af jord til bolig- og erhvervsformål

Plan, Teknik & Miljø har udarbejdet administrative retningslinjer for ansvar og organisering af byggeopgaver, jf. notatet "En byggeproces i Aabenraa Kommune". Notatet er tilgængeligt på medarbejderportalen.

Procedure ved at-indstillinger med bevillingsmæssige konsekvenser i anlægssager

Økonomien er en væsentlig parameter i de fleste anlægsprojekter. I forbindelse med anlægssager til politisk behandling er det den respektive forvaltning, som har ansvaret for udarbejdelsen af dagsordenspunkter og sikre et beslutningsgrundlag, hvor bevillinger bringes på plads og frigives til det konkrete formål. Samme ansvar gælder også for udmøntningen af bevillingerne med udgangspunkt i de forudsætninger, som er godkendt af Byrådet.

Såfremt der sker ændringer i de materielle og økonomiske forudsætninger, er det tilsvarende forvaltningens ansvar at foretage de nødvendige tilpasninger af projektet.

Økonomiafdelingens rolle er at bistå forvaltningen i at følge de gældende retningslinjer for udarbejdelse af økonomiske indstillinger i anlægsprojekter. Det er ikke Økonomiafdelingens ansvar at påtage sig en rolle i styringen af f.eks. projektets økonomi eller udarbejdelse af dagsordenspunkter. Økonomiafdelingen skal bistå forvaltningen med de politiske indstillingsprocedurer, og bidrage til at sikre en gennemsigtig behandling i sager med bevillingsmæssige konsekvenser.

Det betyder bl.a., at

- forvaltningen er ansvarlig for at inddrage Økonomiafdelingen i alle sagsfremstillinger, der har bevillingsmæssige konsekvenser,
- forvaltningen og Økonomiafdelingen er sammen ansvarlige for, at de økonomiske konsekvenser er belyst entydigt under dagordenspunktet økonomi og afledt drift,
- Økonomiafdelingen er ansvarlig for, at indstillingen om de

- bevillingsmæssige konsekvenser er entydig og indeholder oplysninger om finansiering, og
- beløbsangivelse sker i hele 1.000 kr. og angives som eksempelvis 10,2 mio. kr. eller 0,456 mio. kr.

Anlægsbevillinger gives altid som bruttobeovillinger, idet de samlede udgifter til anlægsprojektet skal bogføres på anlægsprojektet, uanset hvordan finansieringen til projektet er tilvejebragt.

Definitioner af anlægsbevilling og rådighedsbeløb

Anlægsbevilling

- Er en betingelse for at igangsætte et projekt
- Kan både være ét årig og flerårig
- Bevillingen knyttes til de beløbsmæssige og materielle forudsætninger, som Byrådet tager stilling til i forbindelse med vurdering af det samlede anlægsarbejde
- Bevillingen skal altid angive den samlede bruttoudgift
- Hvis de materielle forudsætninger i projektet ændres væsentligt, skal der rejses en sag uanset om beløbets størrelse ændres.

Rådighedsbeløb

- Er en finansiel funktion, som sætter den øvre grænse for de udgifter der må afholdes i regnskabsåret
- Er en forudsætning for udnyttelse af en anlægsbevilling
- Er en betingelse for at igangsætte et projekt
- Kan kun være ét årig
- Bortfalder ved årets udgang (uforbrugte rådighedsbeløb kan søges overført til næste regnskabsår)
- Overskrides årets rådighedsbeløb skal der gives en tillægsbevilling, og det skal som hovedregel ske forud for overskridelsen
- Rådighedsbeløb fremgår af investeringsoversigten til budgettet

Eksempler på at-indstillinger i anlægssager

Afhængig af størrelsen på anlægsprojektet og de afsatte rådighedsbeløb kan økonomiindstillinger med frigivelse af rådighedsbeløb foregå i flere faser:

Frigivelse af midler til udarbejdelse af idé-/programoplæg

I denne fase belyses projektet, med det formål at udarbejde et idé-/programoplæg. Der søges alene en anlægsbevilling finansieret af det/de afsatte rådighedsbeløb til udarbejdelse af idé- og programoplæg. Der frigives således kun midler, der kan anvendes på projekteringen.

At-indstillingen har følgende form:

- at der gives en anlægsbevilling til projekt XX på x,x mio. kr. til udarbejdelse af idé-/programoplæg finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på x mio. kr. 202x, som frigives.

Frigivelse af midler til det samlede anlægsprojekt

Projektet eller udbudsformen er af en sådan karakter, at der er behov for at få frigivet det samlede rådighedsbeløb. Ved vej/stianlæg, byggemodning og øvrige projekter behandles projektforslaget og igangsætningen af projektet som regel

samtidig.

At-indstillingen har følgende form:

- at der gives en anlægsbevilling til projekt XX på x,x mio. kr. finansieret af det/de afsatte rådighedsbeløb på x,x mio. kr. 202x, (og eventuelt x,x mio. kr. i 202x etc.), som frigives.

Resultat efter udbud/licitation behandling

Hvis der ved licitationen konstateres, at det laveste bud ligger ud over den afsatte økonomiske ramme for projektet, skal der foretages en prioritering og tilpasning af omfanget af projektet, således at projektet holdes indenfor rammen. Denne prioritering forelægges til godkendelse i fagudvalget. Såfremt fagudvalget finder at projektet på grund af reduktionerne får så store mangler, at projektet ikke opfylder formålet, er der følgende muligheder:

1. Aflyse licitationen og udsætte eller annullere projektet med henblik på revurdering heraf - herunder at det kan genbearbejdes, og efterfølgende indgå i en ny prioritering i forbindelse med budgetlægningen.
2. Foretage en delvis tilpasning af omfanget af projektet, og samtidig tilpasse den økonomiske ramme til projektet.
3. Søge en tillægsbevilling finansieret af de likvide midler.

At-indstillinger har følgende form:

- at rådighedsbeløbet til projekt XX forhøjes med x,x mio. kr. i 202x finansieret af de likvide midler, og
- at der gives tillæg til anlægsbevilling til projekt XX på i alt x,x mio. kr. som frigives, således at den samlede anlægsbevilling udgør x,x mio. kr.

Er rådighedsbeløb og de samlede udgifter til projektet mindre end forudsat, skal mindreforbruget tilføres puljen til opsamling af mer-/mindreforbrug på anlægsprojekter under Økonomiudvalget, jf. også særskilt afsnit nedenfor.

At-indstillinger har følgende form:

- At rådighedsbeløbet til projekt XX nedsættes med x,x mio. kr. i 202x og tilføres puljen til opsamling af mer-/mindreforbrug under Økonomiudvalget (hvis rådighedsbeløb ikke er frigivet forud for udbud/licitation)
- At der gives en negativ anlægsbevilling til projekt XX på x,x mio. kr. som tilføres puljen til opsamling af mer-/mindreforbrug under Økonomiudvalget i 202x, således den samlede anlægsbevilling herefter udgør x, x mio. kr. (hvis rådighedsbeløb er frigivet forud for licitation)

I begge tilfælde gælder, at en sådan sag under alle omstændigheder skal sendes fra fagudvalget til Byrådet.

I sager hvor flere parter finansierer et anlægsprojekt

Når der er flere parter til at finansiere et projekt, søges om en anlægsbevilling på bruttobeløbet, samt en indtægtsbevilling på det beløb den anden part finansierer.

At-indstillinger har følgende form

- at der gives en anlægsbevilling til projekt XX på x,x mio. kr.
- at der gives en indtægtsbevilling til projekt XX på x,x mio. kr. finansieret

- af tilskud fra XX, og
- at Aabenraa Kommunes andel finansieres af det afsatte rådighedsbeløb i 202x på x,x mio. kr., som frigives.

Frigivelse af rådighedsbeløb ved budgettets vedtagelse

For at sikre en dynamisk proces og effektivt flow i sagsprocedurer kan en andel af rådighedsbeløbet søges frigivet allerede i forbindelse med budgettets vedtagelse. Bevillingen skal finansiere faser, som ligger til grund for indledende arbejder såsom forundersøgelser, arealforhold, planlægning, eventuelt bygherrerådgivning, og idéoplæg.

I tabellen nedenfor er angivet et eksempel på opdeling, som kan anvendes for frigivelse af rådighedsbeløb ved budgetvedtagelse:

Funkt.	Frigivelse	Fase	Tidl. år	År x	Osv. år
05.25.14 Dagtilbud	Frigivet ved budgetvedtagelse	Rådgivning og administration, interne og eksterne forundersøgelser, arealforhold, planlægning, Ide- og programoplæg		3 mio. kr.	
05.25.14 Dagtilbud	Frigives ved enkelt-sag	Byggeprogram, rådgiver- og entreprenør udbud, herunder evt. bygherreleverancer, infrastruktur, udførelse og afslutning			18. mio. kr.

Projektbeskrivelserne for byggeprojekter, som er en del af de generelle bemærkninger til budgettet, skal indeholde oplysninger om det enkelte projektets formål, materielle og økonomiske forudsætninger, oversigt over andel der frigives ved budgetvedtagelsen, samt andel der frigives i efterfølgende enkelt-sag.

Overførsel af uforbrugte rådighedsbeløb på anlægsprojekter

Overførsler mellem årene af uforbrugte rådighedsbeløb på anlægsprojekter sker ved årets udgang i forbindelse med regnskabsafslutningen eller ved en af de to årlige bevillingskontroller. Økonomiafdelingen opgør i samarbejde med forvaltningen beløb der skal overføres, og udarbejder sag til politisk behandling.

Anlægsprojekter med en bruttoudgift over 2 mio. kr.

Ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriets budget- og regnskabssystem for kommuner, skal der aflægges særskilt regnskab for afsluttede anlægsprojekter, hvor bruttoudgiften til anlægsarbejder beløber sig til 2 mio. kr. eller mere. Aflæggelsen skal ske senest i forbindelse med aflæggelsen af regnskabet for det år, hvori de pågældende anlægsprojekter er afsluttet.

Særligt vedrørende afledt drift

Økonomiudvalget besluttede den 18. februar 2020 at indføre en ny model fra 2020 vedrørende afledt drift, hvor der årligt afsættes 1 mio. kr. til afledt drift til Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter. Der reserveres samtidig 0,2 mio. kr. til afledt drift til øvrige udvalg, som er placeret under Økonomiudvalget. Der skal for øvrige nye anlæg, som medfører afledt drift i andre udvalg end Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter, tages eksplicit stilling til afledt driftsforhold ved budgetlægningen.

Særligt vedrørende inventar

Udgifter til løst inventar indgår ikke i anlægsprojekter/-bevillinger medmindre, at det tydeligt fremgår af de materielle forudsætninger for bevillingen. Dvs. at udgifter til inventar skal fremgå af idé-/programoplægget. Der medtages kun inventar der er argumenteret som nødvendigt, og hvor der ikke er alternativ finansiering hertil i driftsbudgetterne.

Puljen til opsamling af mer-/mindreforbrug på anlægsprojekter

Økonomiudvalget besluttede på mødet den 13. marts 2018, at der etableres en anlægspulje under Økonomiudvalget til opsamling af mer-/mindreforbrug på igangværende anlægsprojekter. Midlerne til puljen tilvejebringes på følgende måde:

- Ved ansøgning om anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb, hvor der som følge af eventuel tilbudsgivning er et mindreforbrug, så tilgår dette mindreforbrug anlægspuljen.
- Mindreforbrug på afsluttede anlægsprojekter i indeværende år tilgår anlægspuljen.
- Refusioner fra staten vedrørende by- og områdefornyelsesprojekter igangsat efter den 26. august 2020 tilgår anlægspuljen.

Anlægspuljen nulstilles hvert år ved regnskabsafslutningen.